
Előfizetési ár:
Egy évre 12 kor
Fél évre 6 kor
Negyed évre 3 kor
Egyes szám 24

HONTI LAPOK

Nyitási-óra 40 fill.
Hivatalos
és magánhirdetések
arszabás szerint.
Többszörihirdetés-
nél árengedmény

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
— I P O L Y S Á G O N . —

Felölös szerkesztő:
H A L Á S Z F E R E N C .

Megjelen
szombaton reggel.

AZ ALISPÁN A HÁBORUS FÉLÉVRŐL.

Vármegyénk törvényhatósága Ivánka István főispán elnöklése mellett e hó 30-án tartja meg szokott rendes tavaszi közgyűlést.

A rendes közgyűlések tárgysorának egyik pontja szokott lenni az alispáni jelentés, mely beszámolója az elmúlt félév alatt a közigazgatás minden ágazatában lefolyt eseményeknek.

Különös jelentősége van az alispáni jelentésnek a most elmúlt félevről, mely idő alatt a háborus világrengés a vármegye közigazgatásának ugyszólván minden vonalán fontos teendőket hártott a vármegye tisztikarának vállaira, s különösen a hadiszolgáltatás, a közgazdaság, a közlélmzés terén vette igénybe a tisztikar, és különösen annak feje, az alispán szakismeretét, széles körültekintését, és gyakorlati tudását, melylyel e nehéz válságos időben egész vármegyéje közsorsának intézésén buzgólkodik.

Az alispán jelentés egész terjedelmében következőképpen hangzik:

Méltóságos Főispán Ur!

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

Van szerencsém a m. évi őszi rendes közgyűlés óta lefolyt eseményekre vonatkozó jelentésemet alábbiakban előterjeszteni:

Közigazgatás.

Hontvm. törvényhatósági bizottsága, őszi rendes közgyűlést m. évi szept. hó 24-én tartotta meg, — az őszi rendes közgyűlésen kívül a törvényhatósági bizottság még m. évi nov. hó 19-én, decz. hó 7-én, — f. évi febr. 18-án tartott rendkívüli közgyűlést.

Az őszi rendes közgyűlésen az alispáni széknek személyemmel történt betöltése következtében fokozatosan üresedésbe jött vm. tisztviselői állások következőleg töltettek be:

Főjegyzővé: Czompó Ede II. főjegyző.

II. főjegyzővé: Bolgár István tb. főjegyző.

II. oszt. aljegyzővé: Horváth Sándor szolgabíró.

Árvaszéki ülnökké: Dr. Herczeg József árvaszéki jegyző.

II. oszt. aljegyzővé az árvaszékhez: Pilez Olivér k. gy. megválasztottak és árvaszéki elnökhelyettesé kijelöltetett Halász Ferenc árvaszéki ülnök.

Ezzel kapcsolatban jelentem, hogy a tisztikarban még következő változások állottak elő:

10123—10126. 1914. sz. intézkedésemmel Dr. Czobor Imre szolgabíró a IX. fiz. o. II. fok. Halász Ferenc árvaszéki ülnök VII. „ II. „ Rácz Pál vm. aljegyző X. „ II. „ Kallós László aljegyző X. „ II. „ lettek előléptetve.

Főispán ur Thuránszky Béla közigazgatási gyakornokot tb. szolgabíróvá nevezte ki.

A nyugdíjazás folytán megüresedett iroda

igazgatói állásra főispán ur által Mártonyi Bódog iroda segédíszit neveztetett ki.

Sáska Dezső közigazgatási gyakornokká neveztetett ki.

A nov. 19-ikén tartott rendkívüli közgyűlés egyedüli tárgyát a hadi kölcsönre leendő jegyzés képezte. — Ez alkalommal a törvényhatóság részéről, mérlegelve a vm. anyagi helyzetét és figyelemmel arra is, hogy azon két pénzintézet, amelyben a vm. alapok elhelyezve vannak, — tul nagy megterheléssel sújtva ne legyen, — a törvényhatóság részéről 100000 kor. tőke jegyztetett, oly módon, hogy az ipolysági takarékpénztár által 60000 kor. a Hontme gyei népbank által 40000 kor. fizettetett ki, — ellenben a törvényhatósági bizottság megengedte, hogy a pénzintézetek, a jegyzett összeg 75 esetleg 80 %-a erejéig ezt lombardirozással fedezhessék, — azon kikötéssel, hogy ebből a vármegyére semmiféle hátrány ne származhasson.

A december hó 7-én tartott rendkívüli közgyűlésen a közigazgatási bizottságból kilépő 5 tag helyére 1915—1916. évi megbizással megválasztottak: Berkó István, Bolgár János, Csizmár Márton, Dr. Wilhelm Károly és br. Nyáry Alfonz megyebizottsági tagok. — Ugyancsak ezen közgyűlésen megválasztottak és pótlottak az összes új alakítást vagy pótlást igénylő bizottságok és választmányok.

A f. évi febr. 18-án megtartott rendkívüli közgyűlés összehívását, a hadi jövedelem adónak megállapítására hivatott adókievítő bizottságba a törvényhatóság által kiküldendő tagok megválasztása tette szükségessé. Bizottsági tagokul megválasztottak: Himmler Sándor, Kovács S. Kálmán, Zmeskal György, — póttagokul: Folkusházy Sándor, Heffter Richard, Vermes József megyebizottsági tagok. — Pénzügyminiszter ur pedig kinevezte elnökül: Konkoly T. Sándor, tagokul: Farkas Géza, Kaucsár Márton, Marek Károly, póttagokul: Juhász Zoltán, Pasko Péter Wertheimer Vilmos urakat.

A megyebizottsági tagok névsorában az elmúlt évben egy változás állt elő, és pedig a Korpona városi választó kerületben, — a választás okt. hó 21-én tartott meg és megválasztott megyebizottsági tagga Jeszenszky Gusztáv.

Részvétellel jelentem, hogy a törvényhatósági bizottság tagjai sorából elhunytak: Visnyovszky László pápai prelátus, a beszercebányai székes káptalan nagyprépostja, a Szent Istvánról nevezett bozói czimzetes prépost, püspöki általános helynök, valamint Tretter Mátyás drégelypalánki r. kath. esperes plébános.

Jelentem továbbá, hogy kereskedelmi miniszter ur a garamvölgyi cukorgyár kérvényére, az államvasutak Csata—Balassagyarmati vonalán Ipolyság és Ipolyvisk állomás között Pereszlény község határában egy rakodó vágány megépítésére az engedélyt, közigazgatási bejárás mellőzésével megadta.

A m. kir. posta és távirdaigazgatóság Hontnádás községben megszüntetett posta hivatal helyett m. évi decz. 1-től postai ügynökséget léptetett életbe.

Belügyminiszter ur jóváhagyta a vm. tüz-

rendészeti, a községi vadászati jog bérbeadásáról és gyakorlásáról szóló szabályrendeleteket.

A háborús állapotokra vonatkozó intézkedések keretében jelentem, hogy a m. kir. kormány által vármegyénk kormány biztosa vá méltóságos báró Kürthy Lajos ur Zolyom vm. főispánja nevezett ki; — aki a vm. területén több ízben megjelent s akivel a vármegye hatóságai a hozzáutalt ügyekben állandó összeköttetésben vannak.

Honvédelmi miniszter ur rendelkezése következtében, az 1894. évi születésű sor alatt még nem állott, valamint az 1891. és 1893. és 1895—1896. évi születésű, az I. — II. korosztályból visszahelyezett, — továbbá az 1882—1873. évi születésű népfelkelésre kötelezett egyének bemutatása megtartott; — illetve az utolsókra nézve a bemutató szemlék jelenleg vannak folyamatban. — Ezen népfelkelésre kötelezettek közül alkalmasoknak talált egyének, és pedig az 1887—1890. évi születésűek f. évi január hó 16-ára, az 1878—1886. évi születésűek részben február 1-ére, részben febr. 15-ére behívtak.

A hadi szolgáltatás címén a vm. 11837 darabból állott lóállományából ez ideig igénybe vétetett: a nyilvántartási lappal ellátott lovak közül 3908 drb. kétfogatú járművekkel 2203 drb. összesen 6112 drb. ló; — van ez idő szerint a vármegyében még 5026 drb. ló. Ebből biztosítva van még járművekkel 640 drb. ló; — amely mennyiségnek elengedését kértem, — mely ügy jelenleg van tárgyalás alatt. — Ugyancsak el van rendelve a ló állomány újból való osztályozása is.

A hadbavonultak itthon maradt családtagjainak összeírása és a segélyek megállapítása a vm. egész területén megtörtént; — a megállapított segélyek folyósítva lettek. — Amennyiben a segélyezés ellen panaszok merültek fel; — különös gondoskodást képezte, ezeknek lehető igazságos elintézését biztosítani.

A vármegye közlélmzése.

Jelentem, hogy földmivelésügyi miniszter ur a gabona rekvirálását a vármegye területén elrendelvé, — ez a következő eredménnyel zárult:

Ipolysági járásban:

Buza: 3061.80 mm.

Rozs: 450.93 „

Árpa: 938.87 „

Zab: 255.67 „

Összesen: 4707.27 mm.

Ipolynyéki járás.

Buza: 1254.94 mm.

Rozs: 556.92 „

Árpa: 206.10 „

Zab: 342.50 „

Összesen: 2360.46 mm.

Korponai járás:

Buza: 1415.45 mm

Rozs: 612.60 „

Árpa: 354.25 „

Zab: 572.87 „

Összesen: 2955.17

Báti járás:

Buza:	966.65	<i>m/m</i>
Rozs:	13.42	"
Arpa:	241.01	"
Zab:	105.99	"
Összesen:	1326.86	<i>m/m</i>

Vámosmikolai járás:

Buza:	1449.70	<i>m/m</i>
Rozs:	154.72	"
Arpa:	303.09	"
Zab:	114.50	"
Összesen:	2022.01	<i>m/m</i>

Szobi járás:

Buza:	307.46	<i>m/m</i>
Rozs:	142.02	"
Arpa:	31.—	"
Zab:	6.—	"
Összesen:	486.48	<i>m/m</i>

Korpona sz. kir. város:

Buza:	280.—	<i>m/m</i>
Rozs:	45.—	"
Arpa:	120.—	"
Összesen:	445.—	<i>m/m</i>

Tehát összesen a vármegye területén rekvirálva lett: 14303.25 *m/m* gabona.

Ezen rekvirált mennyiségből a földművelésügyi miniszter úr Hontmegye ellátatlan lakosainak élelmezésére 60 vagon gabonát helyeztettilátásba, amelyet 60 vagon tengerivel ígért pótolni.

Miután pedig a bejelentések szerint 40.000 lélekre lehet tenni a vármegye ellátatlan lakosainak számát, — a legmesszebb menő takarékosagra van szükség, hogy a rendelkezésre boesajtott gabona mennyiség a termésig a szükségletet fedezze.

Eddig rendelkezéseimre lett boesajtvva összesen 3330 *m/m* buza, 1027 *m/m* rozs és 380 *m/m* árpa, melynek átvétele megkezdődött és folyamatban van; — egyben pedig 15 vagon tengeri megküldését kértem a Magyar Általános Hitelbanktól, mint rekviráló központtól.

Az eddigi lisztigényeket, a rekvirált liszt készletekből és főispán úr által gabona kontingens összeg terhére előlegképen rendelkezéseimre boesajtott gabona mennyiségekből igyekeztem a lehetőséghez képest kielégíteni.

A rendelkezéseimre boesajtott gabona mennyiség megőrlését az ipolysági Lamy Károly és Szabados Oszkár, — továbbá az alsózsombéri Rudnay Béla-féle malmoknál biztosítottam szerződésileg.

Bár szerződéseim értelmében a malmoknak átadandó gabona árát a malmok kötelesek előre a rekviráló központba, a magyar általános hitelbankba befizetni, de tekintve, hogy földművelésügyi miniszter úr által kiutalt záros határidő alatt átveendő gabona s ennek megfelelő mennyiségű tengeri árának befizetése, számításon felüli pénzüsszegek forgalomba hozását tette szükségessé, nehogy az átvétellel fennakadás álljon elő s ez által a vm. lakossága liszt inségnek legyen kitéve, kénytelen voltam a vm. nevére az Ipolysági Takarékpénztárnál egy folyó számlát nyitni s azon összegeket melyeket a malmok már előlegezni képesek nem voltak, — ezen folyó számla terhére a hitelbanknak folyósítani; az ebből elő álló kamatokat a malmok fedezik.

Ezen intézkedéseimre nézve a közgyűlés tárgysorozatának keretében külön előterjesztéssel élek; felkérem a Tek. törvényhatósági bizottságot, hogy ezen kényszer helyzet által elkerülhetlenné vált intézkedésemet jóváhagyólag tudomásul venni méltóztassék.

A jövő évi termés biztosítására a szükséges intézkedések megtételtek. Ugy a vármegyei mint a községi gazdasági bizottságok megalakultak és tevékenységüket megkezdették. A községi gazdasági bizottságoktól szerzett értesüléseim alapján reményem van arra, hogy a hadbavonult kisgazdák földjei egymás kölcsönös kisegítése által kellő bemunkálásban fognak részesülni.

Több oldalról jelentetett be vető mag szükséglet is. Ennek kielégítése végett 800 métermázsza gabona vetőmag utalására kértem és kaptam felhatalmazást, amelynek keretén belül vetőmag céljaira utalványoztam 782 m/m. gabonát.

Tanügy.

A tanügyi adminisztráció terén figyelemre méltó mozzanat történt oly irányban, hogy korponai kir. tanfelügyelői iskolálatogatói állomás megszüntetett azon oknál, fogva, mert az oda kirendelt egyén nem felelt meg a beléje helyezett bizalomnak s nem értvén a vidék nyelvét, egyáltalán nem tudott érvényesülni. — Ezenkívül a központi személyzetből egy kir. segédtanfelügyelő is eltávozott.

A személyzetben előfordult eme változások jelentősebb zavart idéztek elő az ügyek szabatos intézésében. — Különösen a mai rendkívüli állapotból kifolyóan sok sürgős ügy késedelmet szenved s beállott annak a szükségessége, miszerint az áthelyezett segédtanfelügyelő helyére tolnok neveztesék ki; aki a kezelő személyzet mellett az irodai teendők elvégzésében segítkezzék.

A tanítók működése s általában politikai magukviselése ellen panasz nem emeltetett s noha legtöbbje nemzetiségi vidéken működik, a mozgósítás kihirdetésekor mindannyian igaz lelkesedéssel ragadtak kezükbe a fegyvert, hogy életük feláldozásával a haza védelmében közreműködjenek. Közülök 4-en máris nemzeti hősként haltak meg a esataterén.

Közegészségügy.

A közegészségügyet illetőleg az elmúlt félévben semmi különösebb említésre méltó dolog nem adta magát elő. — A téli hónapokban az egészségi állapot kielégítő volt, sem a gyermekek sem a felnőttek között több meg betegedést okozó járvány nem fordult elő. A haretérről vissza érkező sebesült katonáink sem hoztak a törvényhatóság területére fertőző betegségeket, ami a kormány által létesített megfigyelő állomások működésének köszönhető, hol minden sebesült és beteg katona öt napi megfigyelés alatt áll, s csak aztán továbbítatik az ország belsejébe. Egyedül tífus megbetegedések fordultak elő a haretérről vissza jött katonáink között, de ezek elkülönítve ápolattak, és a lakosság között megbetegedést nem idézhettek elő.

A közegészségügyi személyzet egy része be van vonulva s így még a különben sem teljes létszám, még apadt. — Bából a járásorvos politikai okokból eltávolított, s így ezen állás üresedésben van, de Bábba egy új körorvos lett a választásokig behelyettesítve, Dr. Bulcsu Ernő egyetem orvostudor.

Állategészségügy.

Az állategészségügyi állapotok az elmúlt félévben nem voltak a legkedvezőbbek.

A ragadós száj- és körömfájás az egész vármegyében volt elterjedve és összesen 27 községben, 577 udvarban nyert megállapítást. Megbetegedett összesen 2715 drb. szarvasmarha és 426 drb. juh; gyógyult 2707 szarvasmarha és 422 drb. juh; elhullott 8 drb. szarvasmarha és 4 drb. juh. — Ez idő szerint a vármegye területén már csak 3 község áll a jelzett betegség miatt hatósági zár alatt.

Sertésvész 4 községben 16 udvarban, sertés orbáncz pedig csupán 1 községben nyert megállapítást.

Lépfene (anthrax) összesen 5 községben összesen 6 drb. szarvasmarha hullán állapított meg.

Veszétség 11 községben 15 esetben állapított meg nagyrészt kóbor kutyákon és 1 vadmacskán továbbá 2 drb. szarvasmarhán. A veszett állatok kiirtattak, s az ezáltal mindenütt elrendeltetett. A veszett állatok által megmárt egyének a budapesti Pasteur-intézeti kórházba küldettek.

Lőrühhór 4 községben 5 drb. lovon nyert megállapítást.

Végül megállapítást nyert a takonykór, mely betegség miatt az elmúlt félévben összesen 5 drb. ló irtatott ki, a betegség eredetének nyomozása körül a legszélesebb körű intézkedések tételtek és a takonykór fertőzés gyanus lovak ez idő szerint 4 községben malleineztettek. Ezen eljárás még folyamatban van.

Közlekedés.

A közutak hálózatában a múlt évi őszi közgyűlés óta változás nem történt.

A közutak kezelését ellátó műszaki személyzetben csak annyiban volt változás, hogy a vámosmikolai és báti utmesterek hadbavonulván, az illető járások közutjai csak helyettesítéssel voltak kezelhetők.

Az utkaparók rendszeres létszáma 52; amelyből ezidő szerint 50 állomás van betöltve; amely létszámból 22 teljesít hadiszolgálatot. Időközben meghalt egy utkaparó.

A közúti munkálatok is a háboru miatt csak az elkerülhetetlen javításokból állottak; új építések egyáltalán nem voltak kezdeményezhetők.

Az előirányzott vállalati kavics több közúton nem volt szállítható, mert a vállalat kötőrogépet a katonaság rekvirálta. E körülmény egyes közútszakaszok erős rosszabbodását vonta maga után.

A szükséges fentartási munkálatok közül megemlítendő az ipolyszakállós—lontói közútnak 0—3 km. és a deménd—ipolyszakállós közútnak 10—12 km. szakaszának múlt év őszi való hengerlése és a balassagyarmat—kékki zolyomi közúton az erdőszelvényi hidnak újból bepadlózása.

Az elmúlt félévét általában a folytonos esős időjárás jellemezte, amely közutaink állapotát rendkívül hátrányosan befolyásolta.

Mindezek dacára azonban azok állapotát általában megfelelőnek, nagyjából pedig jónak lehet mondani.

A tavaszi árvizek számbavethető károkat seholsen okoztak.

Közgazdaság.

Az elmúlt év második felének közgazdasági viszonyai kedvezőtlennek mondhatók, amit legjobban igazolnak az erre vonatkozó beérkezett jelentések, illetőleg a esélés eredményei. A gabonaneműeknél, az abnormális időjárás — ami különösen a sok és hirtelen rejtett — nemcsak a gabona roszdát terjesztette, hanem a szemeket fejlődésükben akadályozta, miáltal azok ablakossá válván ugy mennyiségileg mint minőségileg tetemesen esökkentette ugy annyira, hogy az átlagos termés határozottan a közepesen alul maradt. A gabonaneműeknél szenvedett kárt némileg pótolták a kapás növények, mint tengeri, czukorrépa, takarmányrépa, burgonya, amelyek a várt termés eredményt határozottan felülmúltak. — Az átlag termés volt két holdanként összesen 8.85 p, burgonya 48 q, cukorrépa 83 q, ami a megye talaj és éghajlati viszonyait tekintve kedvezőknek mondhatók. — A mesterséges takarmány nemű valamint a rétek széna termése, ha minőségileg nem, — épen a sok esőzés következtében történt kilugozás miatt — de mennyiségileg nagyon megfelelő volt. — A hosszú ős és a szokatlanul enyhe tél a gazdasági munkálatokra általában kedvező volt, mert a rendkívüli viszonyok következtében megfogott munkaerővel is minden nagyobb károsodás nélkül idejében elvégezhetők az összes őszi mezői munkát s a januári és februári esőzések közbeeső szárazabb enyhe napokon — különösen a lazább talaju és homokos vidékeken jó előre előkészítették a földet a tavaszi vetések részére is. — Márczius hó utolsó napjaiban fellépő tartós enyhe és tulnyomóan száraz időjárásban kettőzött erővel folytak az összes tavaszi

áradozó elismerése volt a köszönet, és megszereztem e csaták közben az ezüst vitézségi érmet. Majd március végén Felső-Zemplénbe irányítanak, ott harcolunk, aztán megsebesülök ápr. 4-én.

A téli hadjárat minden kinját végigéltem; de nem panaszkodtam, mert a magyar fajnak olyan nagy erkölcsi fölényét tanultam megismerni a csaták választóvízében, ami minden kinomat elfeledtette. Akárhogy is alakuljon a helyzet, Magyarország csak nyerni fog csodálatos faji kvalitásai, bámulatos erkölcsi energiája révén. Ezt tanultam meg én a csaták tűzében.

Szívvel üdvözlöm az ismerősöket, a kollégákat és kolléganőket, téged pedig, kedves direktor ur, igaz szeretettel köszönt el nem pusztítható, hűséges sáfárod

Malártsik.

A honti ezred zászlószentelése.

Csak a közelmúltban lezajlott dicsőséges kárpáti harcok egyik kimagasló epizódjának, az uzsoki hágó védelmében páratlan hősiességével es halált megvető bátor elszántságával kitűnt esztergomi 26. gyalogezrednek — melyet nagyrészt vármegyénk fiaj képeznek, s így joggal nevezhetünk *honti ezrednek* — e hó 10-én lélekemelő és fenséges ünnepben volt része a harctéren.

Az ezred tulajdonos Schreiber Viktor tábornagynéje az ezred kiváló magatartásának és a történelem annáleseiben megörökítendő tetteinek elismerésül egy művészi himzésű, arany himzéssel gazdagon díszített selyem zászló szalagot ajándékozott az ezrednek.

A szalag mindkét oldali arany himzései valósággal feltárják az ezred egész dicsőséges hisztorikumát, amennyiben az egyik oldal arany himzésű képei az ezred 100 év előtti dicső harcait, másik oldala a kárpáti harcok titáni küzdelmét látatja, középpont pedig az ezred markáns jelszava „Mindvégig kitartunk“ büszkéllik.

A lobogó felszítése és felszentelése S... községben táborimise keretében, zuhogó esőben történt Dürfeld dandárparancsnok, Fiaszal ezredparancsnok, az egész tisztikai és az ezred teljes legénysége jelenlétében.

A tábori mise befejeztével a lobogót ünnepiesen beszentelték, mire a jelenvolt dandár és ezredparancsnok lendületes és buzgó beszédet intézett az ezredhez.

A Kárpátok öreg bércein régen hallhattak oly kitűnő lelkesedést, mint az e beszédek nyomán felhangzó „Mindvégig kitartunk“ jelszó harsány kiáltását.

Az ünnep a legénység között kiosztott pénzbeli jutalmak kiadásával lelkes hangulatban véget ért.

— **Törvényhatósági közgyűlés.** Vármegyénk törvényhatósági bizottsága Ivánka István főispán elnöklése mellett e hó 30-án tartja meg rendes tavaszi közgyűlését. A közgyűlés tárgyait előkészítő állandó választmány előző napon d. e. 10 órakor ül össze. A tárgysor, melyből az alispáni jelentést egész terjedelmében közöljük — 93 pontból áll.

— **A hadbavonultakért.** Steinlein Ottó gróf felsőszemerédi földbirtokos Wilczek Vilmos gróf felsőszemerédi földbirtokos útján a Hontvármegyei Hadsegélyző Bizottság rendelkezésére a harctérre bevonult vagyontalan családtagjainak felsegítésére újabban 600 koronát küldött. A nemeslelkű főurnak a háboru tartama alatt eszközölt eddig adakozásainak összege 1700 koronát tesz ki.

— **Egy hős zászlós előléptetése** Holló Mihály a Magyar Ált. Hitelbank tisztviselője, Hirschberg Ignác kistompai regálebérő fia, mint önkéntes vount be. A tisztitanfolyamon a tisztvi vizsgát sikeresen letette, s mint hadapródörmester ment az északi harctérre, hol a tiroli 24. vadászzászlóaljba osztották be. Egy ütközet alkalmával önálló kiküldetésben csapata élén oly hősiesség magatartást tanusított az ellenséggel szemben, hogy soron kívül zászlóssá léptették elő.

— **A Vörös Kereszt Egyesületnek.** A Vörös Kereszt Egyesület a hozzá legutóbb beérkezett adományokról következő hivatalos kimutatást közli:

Steinlein Ottó gróf	400 kor.
Buth Jánosné Apafalva	10 „
Okolicsányi István és neje	20 „
Huber Gyula	10 „

— **A máv köréből.** Varga Béla ipolysági osztályfőnök a VII. fiz. osztály 2 fokozatából annak 1. fokozatába és Nádor Ottó ipolysági mérnök a VIII. fiz. osztály 1 fokozatából a VII. fiz. osztály 3. fokozatába soron kívül előléptek.

— **A vármegye hivatalos lisztárjai.** Ivánka István vármegyénk főispánja az ármegállapító bizottság nevében közzéteszi, hogy Hontvármegye területére a tengeri lisztért követelhető legmagasabb ár az 1114. 1915. M. E. rendelet értelmében a következőkben állapított meg:

1. közönséges tengeriből őrölt liszt áprilisban	41 K. 50 f.
2. cinkvanti tengeriből őrölt liszt áprilisban	43 „ 50 „
3. közönséges tengeriből őrölt liszt májusban	39 „ 60 „
4. cinkvanti tengeriből őrölt liszt májusban	41 „ 60 „

A fent idézett rendelet értelmében:

A buza liszt nullás ára	78 K. 40 f.
„ „ „ főző „	64 „ 40 f.
„ „ „ kenyér „	43 „ 60 f.
„ „ „ sima őrítés	46 „ 40 f.
„ rozs „	41 „ 76 f.
Az árpa „	40 „ 70 f.

— **Levél az orosz fogságból.** Draskóczy Jenő a 65. gyalogezred tényleges hadnagya, Draskóczy Jenő műszaki tanácsos fia, mint már említettük egy ütközet után, melyben az ezüst vitézségi éremmel tüntették ki, még mult év őszén orosz hadi fogságba került. Aggódo szülei az orosz Vörös Kereszt útján tudakozódtak hollétéről, de az adott címre hasztalan irtak és táviratoztak, féltve át választ nem kaptak, mert mint most kitűnt, az adott cím téves volt. Ugyan is Chabarovskból — hol Fejérváry Géza dr. kir. aljárásbíró és Ambros Béla kir. törvényszéki jegyző is fogoly — kapták fiuktól március 15-iki kelettel német nyelven következő cenzurált lapot:

Kedves Szüleim! Én már több levelet és két táviratot küldtem Tobolsk, Tjumen, Omsk, Moskva és a Vladivostok melletti Rasdolnaeból, remélhetőleg megkaptátok? Aggódom értetek, bár mindenesetre jobb a sorotok, mint az enyém. Hála Istennek egészséges vagyok, és sóvárogva várom a hazából érkező híreket. Ez idő szerint Chabarovskban vagyok Krasnojarietschka mellett Szibériában. Címem: Eugen Draskóczy Lieutenant Kriegsgefangener Prisonnier de guerre Autrichien Chabarowsk—Krasnojarietschke Russland.

— **Fehérneműt a katonáknak.** Az ipolysági kiségitő kórházakba igen gyakran érkeznek a harctérrel oly sebesültek, kiknek úgy felső mint alsó ruhái teljesen rosszak, míg ezek kicserélhetnek és kinosatnak illetve kijavíthatnak, addigra is első elemi kötelezettség, hogy ha ócska is, de tiszta öltözetekkel láttassanak el hős fiaink. Vármegyénk hazafias közönsége el is látta kórházainkat a háboru kezdetén ruha és fehérneművel, de azok már fogytán vannak. Azért azon kezelemmel fordulunk ismét vármegyénk nemes szivü közönségéhez, hogy nélkülözhető használt ruha és fehérneműt és ócska lábbeliet adományozza édes magyar hazánk hősiességében megsebesült katonáink részére. Az adományok a Vörös Kereszt Egylet címére küldendők.

— **Ujabb sebesültek Ipolyságon.** E hó 20-án Losoncra egy 50 sebesül. álló ujabb szállítmány érkezett Ipolyságra. A szállítmányt a hadi kórház képviselőjében Kovács S. Endre dr. kir. tanácsos főorvos és Szokolai Alajos a Vörös Kereszt háznagya vártak, és a nehéz sebesültek beszállítása iránt hordágyakról is történt gondoskodás.

— **A gabonaelővételek tilalma.** A kormány rendeletet adott ki, a melylyel megtiltja a jövőbeli termés eladását. A rendelet következőképpen hangzik:

Tilos és semmis az olyan szerződés, amely a magyar szent korona országai-ban az 1915. évben betakarítandó következő mezőgazdasági terményeknek, úgy-mint búzának, rozsnak, kétszeresnek, árpának, zabnak, tengerinek, hüvelyeseknek, repeének, olajmagvaknak és burgonyának általában történő vagy az ily termény reményének meghatározott áron való adásvételére vonatkozik. Az a tilalom a fentebb fel nem sorolt mezőgazdasági és a kertészeti terményeknek, különösen a borknak és a gyümölcsnek adásvételére nem terjed ki. További intézkedésig tilos a felsorolt, a magyar szent korona országai-ban az 1915-ben betakarítandó mezőgazdasági terményeknek az előbbi pont alá nem eső módon történő előre eladás és vétele. Az ennek alapján létrejött ügyletek semmiek. A rendelkezések kiterjednek a buza, a rozs, a kétszeres, az árpa, a zab és a tengeri összes őrleményeire. Aki ezeket a rendelkezéseket megszegi, ily tiltott ügyletet közvetít, vagy megköltésében közreműködik, kihágást követ el és amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, az 1912: LXIII. t.-c. 15. §-ának második bekezdésében megjelölt közigazgatási hatóság által az 1914: L. t.-c. 9. §-a értelmében két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz korona börtönbüntetéssel büntetendő.

Az 1. és 2. §. rendelkezéseit a jelen rendelet életbelépte előtt létrejött ügyletekre is alkalmazni kell. Az ily ügyletek alapján adott vételárelőlegek és egyéb szolgáltatások visszakövetelhetők. A jelen rendeletet életbelépte előtt elkövetett cselekményekre nem lehet alkalmazni.

— **Levél a harctérrel.** Grünberger Adolf, ki Ipolyságon mint szedő volt alkalmazásban, s ki a harctéren mint telefonista szolgál, egyik helybeli barátjához terjedelmes szövegű levelet irt melyből alábbiakat közöljük:

... A közel multban Budapesten átvonulóban voltunk, ahol 4 napig időztünk. Ez időn át ottlétemkor sok minden változatosságról a legnagyobb meglepetésemre meggyőződést szereztem arról, hogy otthon kukorica és kevert lisztből készülő fogyasztják a mindennapi kenyert, holott mi ezt nem hogy csak nem esszük, de még ez ideig nem is ismerjük, sőt irhatom, hogy gyakrabban fehér kenyeret kapunk és egyáltalán nagyon jó itt a koszt a harctéren.

munkálatok. — A tavaszi árpa és zab vetését igen sok helyen csak márczius hó végén kezdhették meg, úgy, hogy a legszebb földeken vetésük még folyamatban van. Dombosabb vidékeken és homokos talajokon, továbbá ahol a február hó közepén rendelkezésre állott esőmentes rövid idő alatt elvetették, már szépen ki is keltek. — Az őszi buza, rozs vetésekre kedvező időjárás volt, már a hosszantartó enyhe őszi lehetővé tette, hogy a gazdák az őszi alászánt területet a rendelkezésre álló kisebb munka erővel is teljesen bevetették, úgy, hogy az őszi bevetett terület nem csak megközelíti, hanem valószínűleg el is éri ezt a területet, amelyet normális években őszi gabonával bevetni szoktak. — A téli enyhe esős időjárás legjótékonyabb hatása abban nyilvánult, hogy a nagyszámu egér károk folytán tönkretett őszi vetések némileg megerősödtek és megsűrűsödtek, — de azért igen sokat kellett pótolni. — Lóherések és lucernások a hosszan tartó hűvös időjárás miatt még igen visszamaradtak és csak a legutóbbi enyhe napokban indultak fejlődésnek. — Több helyen azonban az őszi egér károk oly nagyok, hogy különösen a fiatalabb vetésűeket ki kell szántani. A rétek és legelők fűnövése a hűvös időjárás miatt megkésétt. A dombosabb helyeken az utóbbi enyhe napok alatt szépen kezdenek zöldülni — a legszebb helyeken és völgyekben azonban még sok helyen víz alatt állanak.

A vármegye szarvasmarha állománya a szűk takarmány viszonyok, — a majdnem lehetetlené vált erőtakaromány beszerzés és a háboru folytán szokatlan magasságot ért marha árak folytán tetemesen megfogott.

Lóállományunk hasonlóképen a hadsereg részére történt nagymérvbeni fogatszolgáltatás következtében tetemesen megesappant, amit kettőzött erővel kell a jövőben okszerű tenyésztéssel pótolnunk. A rendkívüli állapotok folytán az évenként tartani szokott állatdíjazások elmaradtak. A földművelésügyi kormány a rendelkezésre álló korlátolt hitelre való tekintettel az 1915. évre apaállat beszerzésére csupán 30.000 K.-át juttatott a felügyelőségnek az előző évi 60.000 Koronás tételekkel szemben; amiből a felügyelőség 4 drb. bikát 3050 Korona árban szerzett be s a községeknek 2518 Koronában adta át vagyis átlag 17,5 % segélyt élveztek valamint 10 drb. kant 1000 k. é. vételárban s a községeknek 940 Kor. árban adatott át vagyis átlag 6 % élveztek.

A földművelésügyi kormány a takarmány szükségletek pótlására kedvezményes áru korpát bocsátott a gazdaközönség rendelkezésére valamint denaturált nyerscukrot adó mentesítve.

Az elmúlt félévben munkászavargások vagy szociális mozgalmak nem fordultak elő.

Közbiztosság.

A közbiztossági állapotokra vonatkozólag jelentem, hogy a csendőr kerületi parancsnokság által közölt, s a vm. területén elhelyezett csendőrségek közbiztossági tevékenységéről szóló kimutatások szerint a lefolyt félévben előfordult: 2 a király, a királyi ház tagjának bántalmazása megsértése, — 1 hűtlenségi, — 6 hatóságok s hatósági közegek elleni erőszak, — 6 alkotmány, törvényhatóságok és hatósági közegek elleni izgatás, — 1 magánosok elleni erőszak, — 1 vallás és annak szabad gyakorlata elleni büntett és vétség, — 2 pénzhamisítás, — 1 hamis vád, — 6 szemérem elleni büntettek és vétségek, — 43 rágalmazás és becsületsértés, — 13 ember élete elleni büntettek és vétségek, — 74 testi sértés, 1 — levél és távsürgöny titok megsértése, — 1 titok tiltott felfedezése, — 22 magánlak megsértése magánszemélyek által, — 326 lopás, — 7 rablás és zsarolás, — 13 sikkasztás, zártörés és hűtlen kezelés, — 13 jogtalan elcsajátítás, 69 orgazdaság és bűnpártolás, — 19 csalás, 2 okirat hamisítás, — 32 más vagyonának megrongálása, — 79 gyújtogatás, tüzokozás, — 2 vaspályák,

hajók távirdek megrongálása, — 25 fegyveres erő elleni büntettek és vétségek, — 1 hivatali és ügyvédi büntettek és vétségek, — 30 egyéb törvénybe ütköző büntettek és vétségek, — 73 kir. járásbiróság hatáskörébe utalt kihágások, — 624 közigazg. hatáskörébe utalt kihágás.

Midőn az elmúlt félév főbb eseményeit czekben röviden összefoglalva bejelenteni szerencsém volt, kérem a tisztelt törvényhatósági bizottságot, hogy jelentéscmet tudomásul venni s a vm. tisztikarát jóindulatában továbbra is részesíteni méltóztassék.

Ipolyság, 1915. április 17.

Somogyi Béla
alispán.

A hétről.

április 23.

Tavas . . .

Végre megérkezett . . .

Más esztendőben ilyenkorra már a legkényesebb felöltők is rég kinyitak és a kacéran kihajtott bélés selyme derűsen villogott a verőfényben. Az első ibolya árusító tünderei, mire a hivatalos tavasz beköszöntött, egy kicsikét már bele is öregedtek poétikus mesterségük gyakorlásába. Az idén, ah, az idén márczius elején kulminált a tél, olyan december volt, hogy januárban se különb. Vasbeton-felhőkől épült biztos fedezékekből egy pillanatra se volt hajlandó kidugni rőt fejét a nap: a mit különben a maga szempontjából igen okosan cselekedett. Mert abban, a mit láthatott, bizonyára nem telt volna semmi gyönyörűsége. Sikitó, fagyos szél, hókavaró fürgeteg, didergő, szomorú, leszerelt világ . . .

Pedig: napos ország vagyunk. Nem panaszkodhatunk. A verőfény aranyos köpönyegét az Istenke szívesen teríti erre a szép darab földre, a mely áldott csudákkal, fája, eserjéje, kalásza, tőkéje termésének páratlan ízével, zamatjával, tűzével ihletődik meg tőle. Oh, a magyar napsütés: aranyhíd, a melyen erőnek, áldásnak láthatatlan tünderei jönnek az égből erre a földre és kincseket hoznak nekünk a milyenek sehol másutt nem teremnek . . .

Az idén sokáig hasztalanul vártuk az édes, puha, meleg mosolygó tavaszi napot. Nem érkezett meg se a rendes időre, se a hivatalos dátumra. Pedig talán még sohase epedtük oly nagyon, oly mohón, oly türelmetlenül és oly — önzetlenül mint ebben az esztendőben. Mint a hogy a te kegyetlensége nem magunkért kintzott és fájt legjobban, a tavasz mo solyát se magunknak sürgettük, a kiknek csak enyhület, hanem azoknak, a kiknek: megváltás és a kikhez ugys későbbben érkezik fol a dermedt ormokra, mint mihozzánk a langyos sikon.

Máskor a szépségéért magasztaltuk és énekeljük, most a jóságáért, a melylyel a napsugárba burkolja a katonáik testét, fölengeszeli, átfűti, hajlékonyná teszi megéberedett kezét es verőfényt a lelkébe. A jóságáért, a mely a termő energiákat megmozgítja földben és fában a világo sságáért, a mely megnöveli a nappalt és megkurttítja az éjszakát, a mosolyáért, a mely édes biztatással a nyarat igéri. A nyarat, a mikor nines Magyarország se inség, se nyomor, se éhség. A mikor gyorsan gyógyulnak a sebek és életet kínál körülöttünk minden.

Nagyon vártuk, szomjaztuk, éhez-

tük az idej tavaszt. A testünkkel és a lelkünkkel egyaránt. Egy hónapi késéssel a kalendáriumi dátumhoz köpest ime szerencsésen megérkezett, megérkezett, oly hévvel, oly széles kiáradással, mintha fogadalmat tenne, hogy ez a beköszöntése most már végleges. Ha csakugyan így lesz, nem vesszük neki zokon, hogy nem tartotta be pontosan a kalendáriumi menetrendet.

Egy sebesült hős tanár levele.

Malártsik Lajos ipolysági főgimnáziumi tanár mint tartalékos zászlós vonult a haretérre. Eleinte Szerbiában küzdött, számos ütközetben vett részt, de ekkor nem sebesült meg, azonban erős meghülés miatt iszkiászt kapott, s itthon gyógykezeltette magát. December 2-ika óta másodsor volt a haretéren. Közben soronkívül hadnagygyá lépett elő, és hősi magatartásáért megkapta az ezüst vitézségi érmet.

Husvét napján muszka golyó érte. Sebe súlyos, de szerencsére nem életveszedelmes. Sátoraljajhelyen a hadikórházban ápolják, honnét levelet irt Barczán Endre főgimnáziumi igazgatónak, mely érdekes és megkapó leírása gyönyörű háborus élményeinek, és melyet az intim dolgok kihagyásával itt közlünk:

1915. április 8-án.

Kedves Direktor Ur!

Április 3-án, tehát husvét szombatján irtam Neked egy levelet — pár órával azután, hogy Felső-Zemplénben egy szép győzelmes támadást befejeztünk. Leültem egy elhagyott orosz földözékhez és leirtam az akkori hangulatomat. Másnap husvét vasárnapján ismét támadtunk a muszkákra, azonban a támadás első perceiben, d. u. 1 órakor belémtalált egy buta golyó. A bal felső combomon a lágyék alatt közvetlenül ment be és bent is maradt. Messziről jött, nem bírt átütni rajtam. De szerencse is, mert ha átjön, mint a Röntgenfelvétel mutatta, akkor átlő és fűt.

Szerencsém volt, hogy az utolsó héten Galiciából visszahozták az ezredemet Felső-Zemplénbe s így sebesülésem után egy nap mulva már itthon voltam Sátoraljajhelyen. A szüleim persze megijedtek szörnyen, de aztán a viszontlátás elfeledtette a bajt és megnyugodtak.

Hogy aztán most mi lesz velem, meddig leszek itt, nem tudom. Elfelejtettem említeni, hogy nem szüleim lakásán vagyok, hanem a zemplénmegyei Erzsébet kórházban, ami Felsőmagyarország legfelszereltebb és legmodernebb kórháza. Külön szobában, mostan meg ketten laknak itt a tiszték, a főorvos Chudovszky Mór dr. kitűnő operatőr, ellátás igen jó, szóval minden rekvizituma megvan annak, hogy jól érezzem magam. Csak az a kellemetlen, hogy a ballábam egész béna, nem tudok abszolte járni, sőt felülni sem, ami bizony nagyon kellemetlen érzés.

Igy ért engem is el, kedves direktor ur, a háborus végzet. A lelkem azonban nyugodt; másodsor már dec. 5. óta voltam a haretéren, végigcsináltam a borzalmas szerbiai visszavonulást (helyesebben végignéztem), aztán feljöttünk a Kárpátokba, kiverdük a muszkát Ungmegyéből Uzsokon át Thureczki-Nyizsné-ig, ott harcoltunk februártól márczius végéig borzasztó csatákat, melyekért a hadsereg főparancsnok

Mi nem busulunk, mert mindennap megkapjuk a mi porciónkat, nem kell gondolnunk arra, hogy holnap nem lesz mit enni és ez a fő a bakánál, mi kell mása bakának? Mert ha a baka jó lakik füstölget, táncol, énekel sőt ha kell örömmel megy a sturrra is.

Nem is fél itt a baka, pedig sokszor úgy jön a golyó, mint a záporos, meg aztán szóznak az ágyuk, jön a srappel! és a granát. A granát félemlíti meg az embert, de hál Isten úgy lönek a muszkák, — a jó Isten tartsa meg mind végig a jó szokásukat — hogy oda megy a golyó rendszerint, ahol ember nincsen, de aztán a mi tüzéségünk ha meg kezd a tüzelést el is hallgat a muszka.

A múlt héten például sturrmolt a muszka és el is engedték, hogy jöjjön a mi svarm — léniánkhoz, amikor már 50 lépésnyire voltak a muszkák, akkor kezdtek a mieink tüzelni és ha láttad volna mily rettenetes hatása volt a tüzelésnek, úgy hullott a muszka, mint ősszel a falevél, képzelheted, hogy 5 muszka tudott vissza szaladni, a többi körülbelül 400 mind meghalt, úgy feküdt az a sok halott, hogy az valami rettenetes látvány volt. Ugyszintén e hó 18 án is elfogtak 500 muszkát 5 tiszttel és így mindennap lelőnek és elfognak pár száz muszkát.

Most már azt hiszem eleget, sőt nagyon sokat is irtam, de ha akarnám sem írhatnék többet, mert egy vonalat kell mennem építeni, ahol én leszek a stációnál egy dekungba és ott nem lehet lesz levelem folytatni és így sietek már levelem befejezni. Jelen levelem is 3 napon át szabad órámban kapkodva irtam, mert bizony itt nincs idő ily terjedelmes levelet egy huzamban megírni.

Végül üdvözetem küldöm az összes ipolysági jó ismerőseimnek és a még otthon lévő barátainknak, akikkel hajdan boldog órákat töltöttem.
„Boldog idő jöjj vissza egy szóra.“

— Esztergomi orosz fogolyszökevények. Szekeladányi Károly az Ipolysági Takarékpénztár titkára és Elek Béla a Fonciére tisztviselője vasárnap a Kómájon túl a honti erdőben sétálva, az esti homályban egy árokban bujkáló két alakot vettek észre. Abban a hitben, hogy vadászok, megállásra kényszerítették őket. Közelebb lépve, sípkájukról és a hátizsájukról látták, hogy orosz katonák, mert többi ruhájuk civil volt. Ellenkezés nélkül adták át a náluk levő két hatalmas husángot, és önként kezdték őket követni. Bevezették őket a Kómájra Nyáry János vendéglőjébe, hol az ott időző vendégek oszonnával látták el. Egyszerre csak szépen beállított közélük egy harmadik orosz is, ki eddig óvatos távollásból figyelte az eseményeket, de aztán látta, hogy jó helyre kerültek. A szíves látás csakhamar közlékenynyé tette őket, és cigarettafüst között egy kis tót tudomány és nemzetközi jelbeszédnek segítségével kivették belőlük, hogy Lublinnál elfogott orosz foglyok, kik az esztergomi fogolytáborból szöktek meg. A Dunán ugylászik valami gazdátlan esónakon jutottak át, és az erdőben hat napon át kóboroltak, várva a jó szerencsét, hogy északi irányban hazafelé juthanak. Élelmet fogságuk alatt gyűjtöttek az utra. De a tervük meghiusulását esőppet sem vették tragikusan, és a társasággal egész kedélyesen vonultak be Ipolyságra, hol természetesen a csendőrlaktanyára vezették őket. A csendőrség kihallgatta őket, és másnap reggel Esztergomba kísérte, hol mint halljuk, csupán magánzárkával büntették őket.

— Halálozás. *Debnárik*; Vilmos, az Ipolysági Takarékpénztár könyvelője e hó 20-án 45 éves korában meghalt. Temetése e hó 20-án volt, melyen az intézet tisztikara testületileg vett részt

— Pénzügyőrségünk a katonárváért. A kormány tudvalevőleg elrendelte a gabona és lisztkészletek bejelentését és a pénzügyminiszter az esetleg eltitkolt készletek felku-

tatásával a pénzügyőrséget bizta meg. Az eltitkolás után elkobzás és magas pénzbüntetés jár, melynek 1/5-öd része a feljelentő illetve a készleteket kikutató pénzügyőrségi közeget illeti. A vármegyénk területén a fentjelzett feladatok teljesítésével megbízott pénzügyőrség egyhangulag elhatározta, hogy hivatalos kötelességének a legnagyobb buzgalommal fog eleget tenni, azonban az ebből származó összes bírságtalékait a háboruban elesett katonák özvegyei és arvai segélyzése javára kívánja fordítani. A szép ipolysági példa bizonyára követőkre talál a többi pénzügyőrségi testületben is és a derék magyar pénzügyőrség, melynek számos tagja tett fegyverben hasznos és önfeláldozó szolgálatot a harctéren, a jótékonyaság terén is elismerést viv ki magának.

— A népfelkelő tengerész. A múlt héten lefolyt népfelkelő sorozáson történt meg a következő eset.

Majlik András kemencei 42 éves népfelkelő jelölt is odaállt a sorozóbizottság elé, csak hogy teste a tisztaság tekintetében sok kívánni valót hagyott maga után.

Ezt meglátja a sorozó orvos és mérgesen rákiált: — Menjen csak be a fürdő szobába ott mosakodjék meg tisztára és csak azután jöjjön be.

A magyar negyvenkettes engedelmesskedett, de midőn megátta a fürdőkádát nagyot sóhajtott és így kiáltott fel:

— Jaj Istenkém, én bizonyára a — *tengerészethő* kerülök.

— A husvéti csomagok. A harctéren küzdő katonáink iránti legelemibb kötelességünk, hogy mindennel a mivel módunkban áll, ellássuk őket. A hadvezetőség megadta erre a módot, midőn a napokban engedélyezte a husvéti csomagok küldését katonáink részére a harctérre. Ha csomagot küldünk ne feledkezzünk meg arról, hogy véreinket most járványok fenyegetik. Különösen a kiütéses tifusz veszélye nagy. Ennek a betegségnek a ruhatetű az okozója. Orvosi kísérletek bebizonyították, hogy egyedül a „Szanitéc“ tetüpor pusztítja el teljesen a ruhatetűt és ezért ne feledkezzünk meg arról, hogy minden csomaghoz mellékeljünk egy doboz „Szanitéc“ tetüport, mely minden gyógytárban és drogériában kapható. Ahol esetleg nem volna kapható, oda 3 dobozt utánvéttel küld: Auber gyógytára, Mohács.

— Tilos a szivarok válogatása. Sokszor hangzott már el a rendszabályozás szükségessége amiatt, hogy a trafikokban különös kedvveléssel ropogtatják a füstölni valót és így állapítják meg, hogy vajjon a guszpusuk szerint való-e a szivar, ami pedig a közegészségügy szempontjából fölfőtőbb veszedelmes művelet. Most végre a pénzügyminiszter rendelettel vet véget ennek az ártalmas szokásnak. A rendelet szövege szösz szerint így hangzik: „A fertőző betegségek elterjedése veszélyének lehető elhárítása céljából megtiltom, hogy a m. kir. dohányárudákban a szivarok és szivarkák a vevő közönségnek nyitott tartályokban kiválasztás céljából átadassanak és a normális viszonyok helyreálltáig elrendelem, hogy a darabonkint eladásra kerülő szivarokat és szivarkákat maga az elárúsító vegye ki a tartályokból és minden válogatás nélkül szolgáltassa ki azokat a vevőknek.“

— Olcsóbb lesz a petróleum. A petróleum irányzata a napokban annak hatása alatt, hogy Romániából egyszerre 30—40 ciszterna áru jött és ezzel a petróleum inség enyhült, lanyhább lett. Az árak hanyatlottak és ma már Budapesten hordókba fejte 80—82 koronáért kínálják a petróleumot. A hangulat ellanyhulását fokozza, hogy közeledik a tavasz, a napok hosszabbak és így a fogyasztás csökkenőben van. Maguk a petróleumfinomítók is hoztattak már be a hadügyminisztérium által rendelkezésükre bocsátott tartálykocsikban valami árút, amelyet 74—75 korona maximális árán tartoznak eladni.

— Megjöttek a fecskék. Két-három héttel voltak elkésve, ámde azért megérkeztek a kedves házi-fecskék. Több helyen panaszolják, hogy erősen lefogyott a számuk. Ennek oka abban rejlik, hogy tavaly őszkor, amikor tőlünk Olaszországon át, Észak-Amerikába vándoroltak, az olasz tengerpartokon, pihenésük közben ezerszámra pusztították el ott őket, ami kitűnt a tollkereskedők kimutatásaiból. A megfogyatkozott madarak családalapítását, fészekrakását fészektatarozását szerfölött megkönnyítik, ha akár az udvar csöndesebb sarkában, akár pedig ott, ahol kertecske van, erősen megnedvesített anyagot és apróra tördelt szalmaszálakat helyeznek el. A fecskefészkek alkotórészeinek ilyen mondhatni „kézreadása“ igen jól elősegíti a fecsképarnak a fészekrakást, illetőleg fészektatarozást. Ez által hét napnyival is előbb rakhatja le tojásait a kis tojó, ami a kiköltést s a fiókák fölnevelését nagyon sietteti. Vajmi kívánatos, hogy házfecskéink az idén kétszer költsenek. Ez esetben azután némileg pótolhatók volnának a tavaly őszkor legyilkolt öreg vándormadárkák.

— A tavaszi időjárás elősegíti a ragályos betegségek terjedését, azért jól teszi mindenki, ha idejekorán elátja magát fertőtlenítő szerrel, pl. 1 üveg lysoformmal, mely minden gyógyszerárban és drogériában kapható 90 fillér árban. A lysoform szappan arát a nyers anyagok megdragulása következtében kénytelenek voltunk 1 korona 20 fillérre felelelni.

— Két hónap egy pár bakancsért. Elriasztó példát mutatott az ipolysági kir. járásbírósa a napokban azok részére, akik katonai ruhaféléket olcsón szeretnek uton utfélen bevásárolni. Özv. Cseri Imréné ipolynyéki lakos katonafiát ment látogatni ez év február havában Esztergomba, s attól egy pár katonai kincstári bakancsot kapott ajándékba, amit utóbb a csendőrség letoglalt. Cseriné azzal védekezett, hogy ezt gazdátlan dolognak tartotta, mert a fia a harctérrel hozta haza. A bíróság a kapzsi asszonynak ezt az együgyű ravaszkodását nem fogadta el mentségül, hanem annak bebizonyítására, hogy az állam vagyona nem Csáki szalmája, két hónapi fogházzal sújtotta a bűnös asszonyt. Az ítélet jogerős.

— Fémét a hadseregnek. Hadicélokra mainapig következő fémtárgyakat adományoztak:

Glaser J. zsef ipolysági kereskedő beszállított 1 db. nagy vörösréz katlant 1 db. vörösréz fedő, 1 db. vörösréz tepsi, 1 db. vörösréz tölcsér, 1 db. sárgaréz gyertyatartó 2 db. sárgaréz vasalló s több fele apróbb rézneműek összes súly 15 1/2 kilo.

Link Frigyes 3 db. vörös réz ürmértéket. Ipolyság, 1915. április 23.

Droszt Artur.

IRODALOM ÉS ZENE

(*) **A Vasárnapi Ujság** április 18-iki száma nagyon érdekes képeket közöl — odaküldött tudósítójától — bukovinai harcainkról, csapatainknak a besszarábiai határon elfoglalt állásairól, nemkülönben a kárpáti harcterről is. Szépirodalmi o.vasmányok: Szemere György és Strug András regényei, cikk az angolok kegyetlenségeiről. Egyéb közlemények: képek a hadkiegészítő kiállításról, a háboru napjai s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, Sakkjáték, Halálozás stb. A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre öt korona, Megrendelhető a Vasárnapi Ujság kiadóhivatalában (Budapest. IV., Egyetem-utca 4.). Ugyanitt Megrendelhető a Képes Néplap, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, felelvre 2 korona 40 fillér.

(*) **Tamassy Miklós.** Sebők Zsigmond új regénye, melynek közléset nemrég kezdte meg a Jó Pajtás egyre nagyobb érdeklődést kelt friss fordulatot történetével, magyar huszárok harctéri kalandjaival,

pompás alakjaival a kis olvasók már hétről-hétre alig várják a folytatását. Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes lapja legújabb, április 18-iki számába ezenkívül verset irt Madarassy Erzsébet, jelenetes életképet a háborúról Molnár János, Faragó Géza elleneink képsorozatában Ausztraliát rajzolta meg és Elek nagyapó irt hozzá verses magyarázatot, egy cikk érdekességeket mond el az állatvilágból, Mayer Miksa tanulságos mesét mond, Zsigabácsi Csutora Jancsi újabb harctéri kalandjait beszéli el, Rákosi Viktor folytatja A gibraltári összeskülvők című regényét. A rejtvények, szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát

A Jó Pajtás-t a Franklin-Társulat adja ki: előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, fél évre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala Budapest, IV. Egyetem-utca 4.

(*) Az Érdekes Ujság legújabb száma a 3000 koronás harctéri pályázat képei között Kollitsch Arthur pilóta főhadnagy szenzációs felvételeit közli az ellenséges orosz állásokról. Ezenkívül is sok érdekes pályamunka van ebben a számban. A Nida-menti harcokról dr. Elszász Oszkár főhadnagy pályaművei számolnak be, Boronkai Kálmán felvétele egy fába furódott, de fel nem robbant orosz srápnellről készült, Szébeny Miklós huszárhadnagy pedig azt mutatja be egy harctéri képen, hogy az orosz gránátverte üregbe a huszár befér lovastul. Az aktualitások között igen érdekes a király jobb kezéről készült Röntgen-felvétel, mely a hadegészségügyi kiállításon van közszemlére téve. A kiállítás megnyitására is több kép számol be, egy harctéri fotográfia a megsebesült Zubovics Fedor kapitányt mutatja be, a duklai harcok epizódjáról is készült néhány felvétel, az ellenséges tábor életéről pedig Kitchener lord liverpooli szemleutját találjuk ebben a számban. Kovács György, a magyar sport hősi halottja, Londonban elhunyt Rotschild lord, a Przemyslben fogságba került szegedi honvédek ezredese, Schöpflin Ottó, az érdekes fejek ebben a számban. A mélynyomású boríték képei ezuttal is művészi képek. Az első oldal huszárokat ábrázol, amint szalmás fészerben meghuzzák magukat a hóban, a hátsó oldal pedig a kárpáti harcok havas lövészárkaiból való, amint fiatalok szembe néznek az oroszokkal. Az egész szám: csupa érdekes, gyönyörű, páratlan művészi kivitelű kép.

— Az „Ország-Világ” e heti (16.) száma megjelent. A művelt magyar olvasókörzőségnek ez a 36 ik évfolyamát élő kedvenc szépirodalmi közlönye telve van mindig jó és szép versekkel, elbeszélésekkel s más aktuális cikkekkkel. S mindent elkövet, hogy szórakoztató, hasznos olvasmány maradjon ezekben a komoly időkben is. Képei elsőrendű kivitelben készülnek, aktuálisak és változatosak. Nyomdai kiállítása a legkényesebb igényeket is kielégítheti. Az Ország-Világ előfizetési ára egész évre 16 korona, negyedévre 4 korona. Kiadóhivatal: Budapest V, Hold-utca 7. Az Ország-Világ előfizetőinek újévkor pompás Almanachot ad ajándékba, melyet minden újonnan belépő előfizető is megkap.

100 db. vizsgalap

ára 1.30 K.

Kapható Neumannál Ipolyság.

A fehér könyv II-ik márciusi kötete
megjelent.
Kapható NEUMANNÁL IPOLYSÁGON.

EGY ÓRA REKLÁMKÉPEN!

Aki ingyen akar egy órát, még hozzá elegáns precíziós órát, urak vagy hölgyek részére választás szerint írjon azonnal az

**Uhrenhaus Fr. Schmidt
Prag, Weinberge.**

3—8

**KATONÁINK ÉLETMENTŐJE A
„SZANITÉC”
TETÜPOR**

Legbiztosabb szer a kiütéses tifuszt terjesztő ruhatetek ellen.

Gyógytárakban, drogériákban már mint kész tábori csomag (csak a címet kell ráírni) kapható 1 koronáért. Kérjünk azonban határozottan „Szánitéc”-port, mert mi t minden jónak, ennek is akadt silány utánzata. Ahol nem volna kapható oda 3 dobozi utánvétellel küld, Auber gyógytára, Mohács.

ORVOSOK

a legjobb köhögés elleni szernek
jelzik a

KAISER-féle mell karamellát
a három fenyővel.

Milliók használják

Köhögés

rekedtség, elnyálkásodás,
szamárhurut, katarus, nyakfájás ellen, továbbá
meghűlése elleni megóvásra.

6100 bizonyítvány orvosoktól és magányosoktól bizonyítéka a biztos hatásnak.

Étvágygerjesztő, jóízű bonbonok.
Csomagja 20 és 40 fill., doboza
60 fillér. Kapható minden
gyógyszertárban és drogériá-
ban. Ahol ez nincs ott fordul-
janak direkt

Fr. Kaiser, Bregenz (Voralberg)

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert kolera, vörheny, kanyaró, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek a háboru után fokozottabb erővel lépnek fel, mint más időkben, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítő szer kéznél legyen. A jelenkor legmegbízhatóbb fertőtlenítő szere a

Lysoform

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben **90 filléert** minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Hatása Löffler, Vertun, Pertik, Vas, stb. intézeteinek vizsgálatai szerint gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegágyak fertőtlenítésére, antiseptus kötözéseknél (sebekre és daganatokra) kéz- és arcmosásra és ragályok elhárítására, stb. mindenkor ajánlják.

LYSOFORM SZAPPAN

finom gyenge pipereszappan, 1% lysoformot tartalmaz és antiseptikus hatása. Alkalmazható a legkényesebb bőrre is; szépíti, megpuhítja és illatossá teszi a bőrt. Egy kísérlet és Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Ára 1.20 K.

FODORMENTA LYSOFORM

erősen antiseptikus hatású szájviz. Szájbüzt rögtön és nyomtalanul eltüntet és a fogakat konzerválja. Használható továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre.

Eredeti üvege 1 kor. 60 fill.

Az összes lysoformkészítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogériában. Kivánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük az „Egészség és fertőtlenítés” című érdekes könyvet.

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyára Ujpesten.